

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
PRAKTIKOS APŽVALGA
2025 M. KOVO 1 D.–2025 M. KOVO 31 D.

APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
TEISMŲ PRAKTIKOS DEPARTAMENTAS

TURINYS

I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE.....	4
5. RINKIMAI, REFERENDUMAI IR POLITINIŲ PARTIJŲ VEIKLA.....	4
<i>Dėl nebaigusios galioti baudžiamojo poveikio priemonės įtakos kandidato registracijai rinkimuose.....</i>	<i>4</i>
7. SOCIALINĖ APSAUGA	5
<i>Dėl svarbių priešasčių vertinimo asmeniui padavus prašymą atsisakyti kaupti pensiją, pasibaigus nustatytam terminui.....</i>	<i>5</i>
8. UŽSIENIEČIŲ TEISINĖ PADĖTIS	6
<i>Dėl leidimo laikinai gyventi panaikinimo, kai užsienietis nežinojo apie darbo sutarties nutraukimą.....</i>	<i>6</i>
<i>Dėl užsieniečio pareigos pateikti klausimyne nurodytą informaciją apie ryšius ir kontaktus su atitinkamais subjektais</i>	<i>7</i>
<i>Dėl leidimo nuolat gyventi Lietuvoje panaikinimo nustačius, kad užsienietis – asmuo turintis teisę atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę – gyvena ne Europos Sąjungos valstybėje narėje ilgiau negu 12 mėnesių iš eilės, kai jis trečiojoje šalyje yra kalinamas už dalyvavimą protestuose.....</i>	<i>7</i>
<i>Dėl Migracijos departamento pareigos įvertinti grąžinimo pavojų</i>	<i>8</i>
10. LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETYBĖ	9
<i>Dėl asmens, kuriam suteikta Lietuvos Respublikos pilietybė, tačiau dėl Migracijos departamento kaltės teisės aktuose nustatytais terminais nedavusio priesaikos, teisės pakartotinai paduoti prašymą dėl Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimo.....</i>	<i>9</i>
11. KONKURENCIJA	10
<i>Dėl Konkurencijos tarybos diskrecijos atsisakyti pradėti tyrimą, jeigu jis neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioritetų</i>	<i>10</i>
12. MOKESČIAI, ĮMOKOS IR KITI PRIVALOMIEJI MOKĖJIMAI.....	11
<i>Dėl piniginių lėšų, kurias neteisėtai iš darbdavio pasisavino darbuotojas (finansininkas), nepripažinimo su darbo santykiais susijusiomis šio darbuotojo A klasės pajamomis.....</i>	<i>11</i>
17. STATYBA.....	11
<i>Dėl prisijungimo prie susisiekimo komunikacijų sąlygų išdavimo, kai siekiama įrengti tiesioginę nuovažą į sklypą nuo valstybinės reikšmės kelio, kuri suplanuota galiojančiu detaliuoju planu, tačiau nebūtų išlaikomi kelių techniniame reglamente nustatyti atstumai.....</i>	<i>11</i>
41. KITI GINČAI VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE	12
<i>Dėl Ukrainos piliečiams taikomos 100 procentų nuolaidos kelionėms traukiniais Lietuvos teritorijoje ir galimos diskriminacijos.....</i>	<i>12</i>
<i>Dėl savanoriškos veiklos ir darbo santykių atribojimo vertinant pažeidimą pagal Užimtumo įstatymą.....</i>	<i>13</i>
II. ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENA	14
43. TEISĖ KREIPTIS Į TEISMĄ IR JOS REALIZAVIMAS	14
<i>Dėl ABTĮ nustatytų specialiųjų reikalavimų grupės skundo formai ir turiniui</i>	<i>14</i>
49. REIKALAVIMO UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ TAIKYMAS	15
<i>Dėl leidimų laikinai gyventi užsieniečio vaikams panaikinimo, kaip leidimo laikinai gyventi užsieniečių panaikinimo pasekmės, įvertinimo sprendžiant dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės taikymo</i>	<i>15</i>
<i>Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimo įpareigojimų (ne)vykdymo teisinių padarinių įvertinimo taikant reikalavimo užtikrinimo priemonę.....</i>	<i>16</i>

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

AB	akcinė bendrovė
ABTĮ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
CPK	Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
MD	Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
UTPĮ	Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“
VĮ	valstybės įmonė
VSAT	Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
VSD	Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas
VŠĮ	viešoji įstaiga

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi (nuo 2019 m. vasario 1 d. galiojanti redakcija).

I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo administravimo srityje

5. Rinkimai, referendumai ir politinių partijų veikla

5.4. Europos Parlamento rinkimai

Dėl nebaigusios galioti baudžiamojo poveikio priemonės įtakos kandidato registracijai rinkimuose

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – Komisija) sprendimo, kuriuo nuspręsta neregistruoti pareiškėjos kandidatė politinės partijos „Laisvės ir teisingumas“ kandidatų sąrašą 2024 m. birželio 9 d. rinkimuose į Europos Parlamentą, nes ji neatitiko Rinkimų kodekso 11 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimų, pagrįstumo ir teisėtumo.

Rinkimų kodekso 11 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad asmuo negali būti renkamas, kai jis yra nebaigęs atlikti teismo paskirtos bausmės ir (ar) baudžiamojo poveikio priemonės.

Byloje nustatyta faktinė aplinkybė, kad pareiškėja Komisijos sprendimo priėmimo dieną, t. y. 2024 m. gegužės 2 d., nebuvo baigusi atlikti paskirtos baudžiamojo poveikio priemonės, kuria jai buvo atimta teisė trejus metus būti paskirtai į valstybės ar savivaldybės bei jų įstaigų, įmonių ar nevalstybinių organizacijų skiriamas pareigas. Pareiškėjai paskirta baudžiamojo poveikio priemonė galioja nuo Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. vasario 23 d. nuosprendžio priėmimo dienos iki 2026 m. vasario 23 d. ir Komisijos sprendimo priėmimo metu nebuvo pasibaigusi.

Lietuvos Respublikos Seimas 2023 m. spalio 10 d. priėmė Rinkimų kodekso 11, 69, 76, 85 ir 118 straipsnių pakeitimo konstitucinį įstatymą Nr. XIV-2186, kurio 11 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatė galimybę riboti asmens pasyviąją teisę būti renkamam, jeigu jis yra nebaigęs atlikti teismo paskirtos bausmės ir (ar) baudžiamojo poveikio priemonės. Minėti Rinkimų kodekso pakeitimai įsigaliojo 2023 m. spalio 26 d. Pereinamųjų nuostatų dėl Rinkimų kodekso 11 straipsnio 1 dalies 1 punkto pakeitimų taikymo ar šio punkto taikymo išimčių nebuvo nustatyta.

Pareiškėjos teigimu, vadovaujantis *lex retro non agit* (teisės aktų galia turi būti nukreipta tik į ateitį) principu, šie Rinkimų kodekso pakeitimai ir jais nustatomi apribojimai galėjo būti taikomi tik tiems asmenims, kuriems teismo nuosprendžiai įsigaliojo po šio teisės akto įsigaliojimo, t. y. po 2023 m. spalio 26 d.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad politinė kampanija ir politinės kampanijos dalyvių registracija į 2024 m. birželio 9 d. rinkimus į Europos Parlamentą prasidėjo 2023 m. gruodžio 9 d. Todėl nebuvo pagrindo vertinti, kad 2023 m. spalio 10 d. priimtu ir 2023 m. spalio 26 d. įsigaliojusiu Rinkimų kodekso 11 straipsnio 1 dalies 1 punkto pakeitimu buvo įsiterpta į pasibaigusius teisinius santykius. Nors pareiškėjai pritaikyta baudžiamojo poveikio priemonė įsigaliojo Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. vasario 23 d. nuosprendžio priėmimo dieną, pareiškėjos nubaudimas (baudžiamojo poveikio priemonės įsigaliojimas) ir rinkimų į Europos Parlamentą organizavimas yra atskiri procesai. Teisėjų kolegijos vertinimu, 2023 m. spalio 10 d. priimtu ir 2023 m. spalio 26 d. įsigaliojusiu Rinkimų kodekso 11 straipsnio 1 dalies 1 punkto pakeitimu buvo sureguliuoti besitęsiantys teisiniai santykiai – rinkimų vykdymas plačiuoju požiūriu, o teisinio reguliavimo galia nukreipta į ateitį. Dėl to pareiškėjos atveju susiklosčiusi situacija neatitiko *lex retro non agit* principo taikymo sąlygų. Todėl Komisija pareiškėjos registravimui kandidatė rinkimuose į Europos Parlamentą pagrįstai taikė 2023 m. spalio 26 d. įsigaliojusį Rinkimų kodekso 11 straipsnio 1 dalies 1 punktą.

Byloje susiklosčiusių aplinkybių pagrindu LVAT 2024 m. gegužės 11 d. nutartimi kreipėsi į Konstitucinį Teismą su prašymu iširti Rinkimų kodekso 11 straipsnio 1 dalies 1 punkto konstitucingumą. Savo kreipimąsi LVAT grindė, be kita ko, tuo, kad šiame straipsnyje nustatyta pasyviosios rinkimų teisės ribojimo trukmė iš esmės nesiskiria nuo Baudžiamojo kodekso 68¹ straipsnyje įtvirtinto teisės būti išrinktam atėmimo termino. LVAT kilo abejonių, ar šis teisinis reguliavimas, kuris numato pasyviosios rinkimų teisės apribojimą asmeniui, nebaigusiam atlikti bet kokios baudžiamojo poveikio priemonės, atitinka konstitucinį proporcingumo principą ir kitus Konstitucijos reikalavimus.

Konstitucinis Teismas 2025 m. vasario 6 d. nutarime išaiškino, jog Konstitucijos 56 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta nuostata, kad Seimo nariais negali būti renkami asmenys, nebaigę atlikti bausmės pagal teismo paskirtą nuosprendį, reiškia, kad nusikalstamą veiką padaręs asmuo Seimo nariu negali būti renkamas, jeigu jis yra nebaigęs atlikti ne tik baigiamuoju teismo aktu jam paskirtos bausmės, bet ir baudžiamojo poveikio priemonės. Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad įstatymų leidėjas, įtvirtinęs teisinį reguliavimą, kuriuo nustatytas draudimas asmeniui būti renkamam tol, kol jis yra nebaigęs atlikti teismo paskirtos bausmės ir (ar) baudžiamojo poveikio priemonės, t. y. kandidatuoti į politinių atstovaujamybų institucijų narius tol, kol nėra visiškai įvykdytas dėl jo

priimtas baigiamasis teismo aktas, detalizavo Konstitucijos 56 straipsnio 2 dalyje įtvirtintus kandidatui į Seimo narius keliamus reikalavimus. Konstatavus, kad nustatant ginčijamą teisinį reguliavimą nebuvo iškreipti ar paneigti Konstitucijos 56 straipsnio 2 dalyje įtvirtinti kandidatui į Seimo narius keliami reikalavimai, taip pat atsižvelgiant į tai, kad kandidatams į kitų politinių atstovaujamųjų institucijų, *inter alia* (be kita ko) Europos Parlamento, narius įstatymų leidėjas nustatė tokius pat kaip kandidatui į Seimo narius iš Konstitucijos 56 straipsnio 2 dalies kylančius etinio bei moralinio pobūdžio reikalavimus, nenustatyta, kad Rinkimų kodekso 11 straipsnio 1 dalies 1 punkto teisiniu reguliavimu buvo neproporcingai suvaržyta Konstitucijos 34 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta asmenų pasyvioji rinkimų teisė. Todėl Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Rinkimų kodekso 11 straipsnio 1 dalies 1 punktas neprieštarauja Konstitucijos 34 straipsnio 2 daliai, 56 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui.

LVAT teisėjų kolegija, vadovaudamasi šiuo Konstitucinio Teismo 2025 m. vasario 6 d. nutarime pateiktu išaiškinimu ir akcentuodama, kad Konstitucinio Teismo aktai, kuriuose yra aiškinama Konstitucija – formuojama oficiali konstitucinė doktrina, savo turiniu saisto LVAT, pažymėjo, kad iš esmės bet kokio pobūdžio baudžiamojo poveikio priemonės galiojimas (nebaigtas atlikimas) lemia, kad asmuo pagal Rinkimų kodekso 11 straipsnio 1 dalies 1 punktą negali būti renkamas į Europos Parlamento narius. Padaryta išvada, kad Komisija sprendimu pagrįstai neregistravo pareiškėjos kandidatė 2024 m. birželio 9 d. rinkimuose į Europos Parlamentą, nes ji neatitiko Rinkimų kodekso 11 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimų – nebuvo pasibaigusi galioti jai paskirta baudžiamojo poveikio priemonė.

Pareiškėjos skundas atmestas kaip nepagrįstas.

2025 m. kovo 26 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eR-1-822/2025

Teisminio proceso Nr. 3-66-3-00034-2024-3

[Prieiga internete](#)

7. Socialinė apsauga

7.4. Pensijų kaupimo sistema

Dėl svarbių priežasčių vertinimo asmeniui padavus prašymą atsisakyti kaupti pensiją, pasibaigus nustatytam terminui

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) sprendimo „Dėl dalyvavimo pensijų kaupime“ (toliau – Sprendimas), kuriuo netenkintas pareiškėjos prašymas nutraukti dalyvavimą pensijų kaupime.

Pirmosios instancijos teismas atsakovo Fondo valdybos skundą atmetė.

LVAT teisėjų kolegija, apibendrinusi elektroninio prašymo pasirašymo ir pateikimo reglamentavimą, pažymėjo, kad elektroninio prašymo Fondo valdybai pateikimo Elektroninėje gyventojų aptarnavimo sistemoje procedūra pabaigiama paspaudus mygtuką „Pateikti“. Byloje nustatyta, kad pareiškėja nepaspaudė mygtuko „Pateikti“, nes manė, jog elektroninio prašymo pateikimui turėtų būti prilyginamas jos valios atsisakyti kaupti pensiją išreiškimas, pažymint atitinkamą laukelį dėl atsisakymo kaupti pensiją „varnele“. Teisėjų kolegija konstatavo, kad elektroninio prašymo Fondo valdybai pateikimas yra aiškiai reglamentuotas teisės aktuose, vien tik laukelio pažymėjimas „varnele“ negali būti prilyginamas prašymo pateikimui. Taigi nagrinėtu atveju nebuvo pagrindo konstatuoti, kad pareiškėja, pažymėjusi laukelį „varnele“, tinkamai pateikė elektroninį prašymą atsisakyti kaupti pensiją iki teisės aktuose nustatyto termino.

Atsakovas nurodė, kad pareiškėja galbūt pažymėjo tinkamą laukelį „varnele“, tačiau byloje nebuvo objektyvių duomenų, kurie patvirtintų ar paneigtų, jog pareiškėja savo veiksmais buvo išreiškusi valią atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime per teisės aktuose nustatytą terminą. Atsakovas pažymėjo, kad nėra techninių galimybių nustatyti, ar pareiškėja iš tikrųjų buvo pažymėjusi laukelį dėl atsisakymo kaupti pensiją „varnele“.

Pagal Pensijų kaupimo įstatymo 6 straipsnio 6 dalį asmenys, dėl svarbių priežasčių negalėję per šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytą terminą atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime, turi teisę atsisakyti dalyvauti pensijų kaupime ir šiam terminui pasibaigus, jeigu pateikiami svarbias priežastis įrodantys dokumentai. Teisėjų kolegijos vertinimu, nagrinėtu atveju turėjo būti sprendžiamas klausimas, ar pareiškėjos nurodomos aplinkybės, kad ji pažymėjo tinkamą laukelį „varnele“, tačiau nepabaigė elektroninio prašymo pateikimo procedūros (nepaspaudė mygtuko „Pateikti“), sudaro pagrindą suteikti pareiškėjai teisę atsisakyti kaupti pensiją, pasibaigus

terminui. Fondo valdyba, priimdama Sprendimą, nevertino šių pareiškėjos nurodytų aplinkybių iš esmės ir nepasisakė dėl jų.

Taigi Fondo valdyba, sprenddama klausimą dėl pareiškėjos nurodytų aplinkybių, turėtų, vadovaudamasi, be kita ko, protingumo, teisingumo, sąžiningumo principais, įvertinti, ar šiuo atveju susiklosčiusios aplinkybės laikytinos (nelaikytinos) svarbiomis priežastimis, sudarančiomis pagrindą suteikti pareiškėjai teisę pateikti prašymą atsisakyti kaupti pensiją, pasibaigus terminui pateikti tokį prašymą. Vien tik aplinkybė, kad Fondo valdyba negali objektyviai (neturi techninių galimybių) nustatyti, ar pareiškėja pažymėjo atitinkamą laukelį „varnele“, pati savaime nesudaro pagrindo vertinti šią aplinkybę pareiškėjos nenaudai.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, atsakovo apeliacinis skundas tenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeistas, pakeičiant Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimą, panaikinant Sprendimo dalį, kuria atsisakyta tenkinti pareiškėjos prašymą, ir įpareigojant Fondo valdybą išnagrinėti pareiškėjos prašymą iš naujo.

2025 m. kovo 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-108-789/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00082-2023-0

[Prieiga internete](#)

8. Užsieniečių teisinė padėtis

8.3. Trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių teisė apsigyventi Lietuvoje

8.3.1. Trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių teisė laikinai gyventi Lietuvoje

Dėl leidimo laikinai gyventi panaikinimo, kai užsienietis nežinojo apie darbo sutarties nutraukimą

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD 2024 m. spalio 17 d. sprendimo, kuriuo panaikintas pareiškėjui išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvoje, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad buvo nutraukta su pareiškėju sudaryta darbo sutartis, be to, pareiškėjas pakeitė darbdavį be MD žinios.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas prašymą išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje grindė aplinkybe, kad ketina UAB „Azijos virtuvės“ dirbti virėju, leidimas gyventi pareiškėjui išduotas 2023 m. balandžio 4 d., tačiau UAB „Azijos virtuvės“ darbo sutartį su pareiškėju nutraukė 2023 m. lapkričio 16 d., pareiškėjas nuo 2023 m. lapkričio 17 d. buvo įdarbintas ir dirbo UAB „Sushi sushi“. Pareiškėjo teigimu, aplinkybė, kad darbo sutartis buvo nutraukta ir jo darbo santykiai tęsėsi kitoje bendrovėje jam tapo žinoma tik tuomet, kai jis gavo byloje ginčytą MD sprendimą. Darbo ginčų komisija 2024 m. gruodžio 12 d. sprendimu, nustačiusi, kad pareiškėjas prašymo atleisti jį iš darbo nerašė ir nepasirašė prašymo nutraukti darbo sutartį, tokia jo valia nebuvo išreikšta, pareiškėjo atleidimą iš UAB „Azijos virtuvės“ pripažino neteisėtu ir nusprendė grąžinti pareiškėją į darbą.

Šiomis aplinkybėmis LVAT darė išvadą, jog nėra pagrindo spręsti, kad su pareiškėju nutraukta darbo sutartis bei pareiškėjas pakeitė darbdavį be MD leidimo, todėl ginčytą MD sprendimą, kuriuo pareiškėjui panaikintas leidimas laikinai gyventi Lietuvoje, pripažino neteisėtu.

LVAT taip pat pažymėjo, jog šiuo atveju pareiškėjui sudarius galimybę pateikti savo paaiškinimus iš anksto, galbūt būtų pasiektas kitas rezultatas. Faktas, jog užsienietis nutraukia darbo sutartį ir pakeičia darbdavį be MD leidimo, yra įstatymo nustatytas pagrindas naikinti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje. Šiuo atveju esant nustatytoms aplinkybėms, t. y. jog pareiškėjui apie jo atleidimą iš UAB „Azijos virtuvės“ ir priėmimą dirbti UAB „Sushi sushi“ iki priimant ginčytą sprendimą nebuvo žinoma, pareiga jį išklausti prieš priimant šį sprendimą nepailgintų administracinės procedūros, tik padidintų pareiškėjo teisinę apsaugą. Teisė būti išklaustam prieš priimant sprendimą panaikinti leidimą gyventi turi būti įgyvendinama, paisant pusiausvyros tarp suinteresuoto asmens teisės būti išklaustam prieš priimant jam nepalankų sprendimą ir kompetentingų valstybės institucijų pareigos kovoti su neteisėta imigracija, ir negali būti naudojama kaip priemonė, kuria administracinė procedūra būtų nepagrįstai apsunkinama. Teisėjų kolegijos vertinimu, nagrinėtu atveju buvo pažeista pusiausvyra tarp bendrojo intereso supaprastinti administracinę procedūrą bei veiksmingai ją organizuoti ir suinteresuoto asmens teisės būti išklaustam iš anksto.

LVAT tenkino pareiškėjo apeliacinį skundą – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo panaikino ginčytą MD sprendimą.

2025 m. kovo 26 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1481-602/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-06082-2024-7

[Prieiga internete](#)

Dėl užsieniečio pareigos pateikti klausimyne nurodytą informaciją apie ryšius ir kontaktus su atitinkamais subjektais

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimų, kuriais atsisakyta pakeisti pareiškėjai išduotą leidimą laikinai gyventi Lietuvoje bei uždrausta 5 metus atvykti į Šengeno erdvę, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjos skundą, konstatavęs, kad ji kelia grėsmę valstybės saugumui, kadangi pateikė tikrovės neatitinkančią informaciją tuo aspektu, jog neatskleidė (nuslėpė) informaciją apie verslo ryšius Baltarusijoje, susitikimus su Baltarusijos Respublikos ambasados Lietuvoje darbuotoju, kontaktus su Baltarusijos KGB.

LVAT pažymėjo, jog pareiškėja neneigė aplinkybių, susijusių su jos bendravimu su Baltarusijos Respublikos ambasados darbuotoju, taip pat bendradarbiavimo su Baltarusijos valstybine įmone, netgi galimo kontakto su Baltarusijos KGB, tačiau teigė, kad neaiškūs, nekorektiški klausimyno klausimai neleido jai pateikti reikiamos informacijos. LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, vien ta aplinkybė, kad klausimyne vienais atvejais prašoma nurodyti asmens turimus / turėtus ryšius su įvardintais subjektais, o kitais atvejais – kontaktus, ar kad skirtinguose klausimuose įvardijami skirtingi subjektai (teisėsaugos institucijos, žvalgybos ir saugumo tarnybos, valdžios institucijos ir kt.), neatleidžia asmens nuo pareigos nurodyti savo turėtus ryšius ir kontaktus (t. y. bet kokio pobūdžio bendravimą) su klausimyne nurodytais subjektais, o, kilus abejonų, pasitikslinti, kokia informacija turi būti pateikiama, atsakant į konkretų klausimą. Šiuo atveju pareiškėja, suabejojusi dėl klausimyno klausimų formuluotės, galėjo kreiptis į atsakovą, prašydama paaiškinti, kokią informaciją reikia nurodyti, tačiau to nepadarė, t. y. nesiekė išsiaiškinti, kokia informacija turi būti pateikiama, ir nenurodė visos aktualios informacijos. Šiomis aplinkybėmis konstatuota, kad pareiškėja pateikė tikrovės neatitinkančią informaciją tuo aspektu, jog neatskleidė informacijos apie verslo ryšius su valstybine įmone Baltarusijoje, susitikimus su Baltarusijos Respublikos ambasados Lietuvoje darbuotoju, kontaktus su Baltarusijos KGB nepriklausomai nuo turėtų kontaktų apimtys, bendravimo pobūdžio.

LVAT vertinimu, atsakovas, spręsdamas dėl leidimo gyventi pakeitimo, tinkamai įvertino pareiškėjos individualią situaciją, jos socialinius, šeiminius ir ekonominius ryšius su Lietuvos Respublika, nustatytus Lietuvos / Baltarusijos išorinės sienos kirtimo atvejus, surinko jam prieinamus papildomus duomenis apie pareiškėją ir juos įvertino kartu su VSD pateikta išvada. MD nustatytas draudimo pareiškėjai atvykti į Lietuvos Respubliką laikotarpis yra proporcingas, atitinka teisingumo bei protingumo kriterijus. Tačiau LVAT atkreipė dėmesį, kad MD sprendime nebuvo motyvų dėl pareiškėjai įvesto perspėjimo į Šengeno informacinę sistemą proporcingumo.

LVAT pareiškėjos apeliacinį skundą tenkino iš dalies, pakeisdamas pirmosios instancijos teismo sprendimą ir panaikindamas MD sprendimą dėl perspėjimo į Šengeno informacinę sistemą įvedimo, kitą pirmosios instancijos teismo sprendimo dalį paliko nepakeistą.

2025 m. kovo 26 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1349-442/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02312-2024-9

[Prieiga internete](#)

8.3.2. Trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių teisė nuolat gyventi Lietuvoje

Dėl leidimo nuolat gyventi Lietuvoje panaikinimo nustačius, kad užsienietis – asmuo turintis teisę atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę – gyveno ne Europos Sąjungos valstybėje narėje ilgiau negu 12 mėnesių iš eilės, kai jis trečiojoje šalyje yra kalinamas už dalyvavimą protestuose

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo panaikintas pareiškėjui išduotas leidimas nuolat gyventi Lietuvoje, pagrįstumo ir teisėtumo. Ginčytas sprendimas priimtas dėl to, kad pareiškėjas gyveno ne Europos Sąjungos valstybėje narėje ilgiau negu 12 mėnesių iš eilės.

Pirmosios instancijos teismas tenkino pareiškėjo skundą – panaikino ginčytą MD sprendimą, įvertinęs, kad jame buvo formaliai vertinta pareiškėjo situacija, nebuvo atsižvelgta į itin svarbią aplinkybę, kad pareiškėjas UTP] nuostatas pažeidė dėl ne nuo jo valios priklausančių aplinkybių – suėmimo ir laisvės atėmimo bausmės atlikimo Baltarusijoje. Be to, pareiškėjas turi teisę atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę, jo tėvai, sutuoktinė bei vaikai

turi leidimus nuolat gyventi Lietuvoje, pareiškėjas Lietuvoje yra įregistravęs individualią veiklą, pasirašęs terminuoto indėlio sutartį.

Byloje nustatyta, jog pareiškėjui išduotas leidimas nuolat gyventi Lietuvoje dėl to, kad jis turi teisę atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę bei dėl to, kad jis yra lietuvių kilmės asmuo. Pareiškėjo sutuoktinė informavo MD, kad pareiškėjui išvykus į Baltarusijos Respubliką jis buvo sulaikytas, jam pareikšti kaltinimai pagal Baltarusijos Respublikos baudžiamojo kodekso straipsnius dėl dalyvavimo 2020 metų protestuose po rinkimų Baltarusijos Respublikoje, teismo sprendimu pareiškėjas nuteistas kalėti ir šiuo metu atlieka bausmę. Atsižvelgęs į tai, kad pareiškėjas gyvena ne Europos Sąjungos valstybėje narėje ilgiau negu 12 mėnesių iš eilės, MD panaikino jam išduotą leidimą nuolat gyventi Lietuvoje.

Šiomis aplinkybėmis teisėjų kolegija pabrėžė, jog LVAT praktikoje yra išaiškinta, kad UTPĮ nenumato išimčių, kuomet užsieniečiui, gyvenančiam ne Europos Sąjungos valstybėje narėje ilgiau negu 12 mėnesių iš eilės, leidimas nuolat gyventi galėtų būti nepanaikintas. Tačiau toks UTPĮ 54 straipsnio 1 dalies 3 punkto aiškinimas buvo suformuotas byloje, kuriose ginčo dalykas – sprendimų dėl leidimo nuolat gyventi, įgytų pagal UTPĮ 53 straipsnio 1 dalies 3 arba 8 punktą¹, panaikinimo teisėtumas, t. y. šiose byloje nebuvo sprendžiama dėl sprendimo panaikinti leidimą nuolat gyventi, išduotą užsieniečiui, turinčiam teisę atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę (UTPĮ 53 str. 1 d. 1 p.) ar esančiam lietuvių kilmės asmeniu (UTPĮ 53 str. 1 d. 2 p.), panaikinimo pagal UTPĮ 54 straipsnio 1 dalies 3 punktą teisėtumo. Todėl, teisėjų kolegijos vertinimu, nėra pagrįsta suabsoliutinti aptartos UTPĮ 54 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatos aiškinimą.

LVAT konstatavo, jog aptariamoms bylos atveju MD, priimdamas ginčo sprendimą, susijusį su pareiškėjo, turinčio teisę atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo nustatyta tvarka, teisiniu statusu šalyje, nejvertino, ar taikoma priemonė – leidimo nuolat gyventi panaikinimas, atsižvelgiant į pareiškėjo nebuvimo Lietuvos Respublikoje priežastis, kurių MD ir netyrė, būtų pasiekti teisėti ir visuomenei svarbūs tikslai, ar tokia priemonė, atsižvelgiant ne tik į pareiškėjui, bet ir jo šeimos nariams atsirastančias pasekmes, yra iš tiesų būtina tokiems tikslams pasiekti, ar šiuo atveju nevaržo pareiškėjo ir su juo susijusių asmenų teisių ir laisvių akivaizdžiai labiau, negu reikia šiems tikslams pasiekti.

LVAT atmetė MD apeliacinį skundą.

2025 m. kovo 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1390-624/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-05763-2024-2

[Prieiga internete](#)

8.6. Užsieniečių išvykimas iš Lietuvos Respublikos

8.6.3. Užsieniečių išsiuntimas

Dėl Migracijos departamento pareigos įvertinti grąžinimo pavojų

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo išsiųsti pareiškėją iš Lietuvos Respublikos pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad pareiškėjas nevykdė ankstesnio įpareigojimo išvykti iš Lietuvos, todėl MD pagrįstai ir teisėtai priėmė byloje ginčytą sprendimą išsiųsti pareiškėją iš Lietuvos Respublikos.

Nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo sprendimu, pareiškėjas apeliaciniame skunde, be kita ko, teigė, kad nei atsakovas, nei pirmosios instancijos teismas nejvertino aplinkybių, jog, pareiškėjui grįžus į kilmės valstybę, jam kiltų grėsmė.

Byloje nustatyta, kad ginčytas sprendimas dėl prieglobsčio pareiškėjui nesuteikimo buvo priimtas 2024 m. balandžio 24 d., tyrimo metu neidentifikavus faktinių aplinkybių, pagrindžiančių prielaidą, jog grįžimo į kilmės šalį atveju prieglobsčio prašytojui (pareiškėjui) kiltų reali individualaus persekiojimo rizika, ir konstatavus, kad

¹ Leidimas nuolat gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, jeigu:

<...>

3) jis atvyko gyventi į Lietuvos Respubliką kartu su Lietuvos Respublikos piliečiu kaip jo šeimos narys;

<...>

8) jis pragyveno Lietuvos Respublikoje teisėtai be pertraukos pastaruosius 5 metus turėdamas šiame Įstatyme nurodytą teisę gyventi Lietuvos Respublikoje suteikiančią ar patvirtinančią dokumentą arba nacionalinę vizą.

prieglobsčio prašytojas neatitinka UTPJ 86 straipsnio 1 dalies bei 87 straipsnio 1–2 dalies reikalavimų, todėl jam nesuteiktini pabėgėlio statusas bei papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje. Pareiškėjui neapspundus sprendimo dėl prieglobsčio nesuteikimo, 2024 m. gegužės 22 d. buvo priimtas sprendimas dėl jo išsiuntimo. Taigi nagrinėtu atveju nebuvo atlikta sprendimo dėl prieglobsčio nesuteikimo teisminė kontrolė.

Vadovaudamasis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (toliau – Direktyva) nuostatomis bei aiškinant šią direktyvą formuojama ESTT praktika, LVAT pažymėjo, jog Direktyvos 5 straipsnyje įtvirtinta bendroji taisyklė privaloma valstybėms narėms, kai tik jos įgyvendina šią direktyvą, pagal kurią kompetentinga nacionalinė institucija įpareigojama visuose grąžinimo procedūros etapuose laikytis negrąžinimo principo. Todėl, priimant ginčytą sprendimą dėl pareiškėjo išsiuntimo, atsakovas privalėjo vertinti UTPJ 130 straipsnio 1 ir 2 dalyje² nustatytas aplinkybes. Tai, kad sprendimas dėl išsiuntimo buvo priimtas praėjus neilgam laikui po sprendimo dėl prieglobsčio nesuteikimo, kurį priimant, be kita ko, buvo taip pat nagrinėjamos aplinkybės dėl galimo pareiškėjo persekiojimo, nereiškia, kad UTPJ 130 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos priežastys neturi būti iš naujo įvertintos užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos kontekste.

LVAT tenkino pareiškėjo apeliacinį skundą – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo panaikino ginčytą MD sprendimą.

2025 m. kovo 12 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-1216-789/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02667-2024-2

[Prieiga internete](#)

10. Lietuvos Respublikos pilietybė

10.6. Kiti su Lietuvos Respublikos pilietybe susiję klausimai

Dėl asmens, kuriam suteikta Lietuvos Respublikos pilietybė, tačiau dėl Migracijos departamento kaltės teisės aktuose nustatytais terminais nedavusio priesaikos, teisės pakartotinai paduoti prašymą dėl Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimo

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo nuspręsta, kad pareiškėjas negali prisiekti Lietuvos Respublikai, nepateikęs įrodymų apie turimos pilietybės atsisakymą, pagrįstumas ir teisėtumas.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, jog pareiškėjas neįrodė, kad išnaudojo visas galimybes atsisakyti savo šalies pilietybės.

LVAT pažymėjo, jog pareiškėjas į MD kreipėsi 2022 m. rugsėjo 12 d., pateikdamas tiek pareiškimą, jog jis atsisako kilmės valstybės pilietybės, tiek prašymą leisti prisiekti Lietuvos Respublikai, neatsisakius kilmės valstybės pilietybės. Gavęs tokius dokumentus, MD privalėjo ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo prašymo leisti prisiekti Lietuvos Respublikai priėmimo dienos patikrinti, ar valstybės, kurios pilietis yra prašymą pateikęs asmuo, teisėje iš tikrųjų nenustatyta pilietybės atsisakymo ar netekimo įgijus kitos valstybės pilietybę procedūrų arba įvertinti šių procedūrų atitiktį protingumo kriterijams. Nesilaikydamas šios pareigos, MD tik 2023 m. vasario 23 d. pareikalavo iš pareiškėjo pateikti papildomus dokumentus. Vėliau, po daugkartinio susirašinėjimo ir papildomo dokumentų teikimo, 2023 m. spalio 20 d. pareiškėjas pateikė tiek visus turimus dokumentus, liudijančius apie jo pašto siuntas ir vizitus į (duomenys neskelbtini) ambasadą Varšuvoje, tiek į (duomenys neskelbtini) Vidaus bei Užsienio reikalų ministerijas, tiek papildomus paaiškinimus, kodėl laiko (duomenys neskelbtini) pilietybės atsisakymo procedūras neatitinkančias protingumo kriterijų. MD, nesilaikydamas nustatytos tvarkos ir terminų, 2023 m. lapkričio 20 d. vėl pareikalavo iš pareiškėjo pateikti papildomus paaiškinimus, o 2024 m. sausio 20 d. – pateikti dokumentus, kurie pareiškėjo jau buvo pateikti. Pareiškėjui tą pačią dieną pakartotinai pateikus prašomus dokumentus, MD daugiau nei tris mėnesius neatliko jokių veiksmų ir tik po pareiškėjo atstovės raštiško kreipimosi priėmė byloje ginčytą sprendimą. LVAT vertinimu, tokie MD

² Draudžiama išsiųsti arba grąžinti užsienietį į valstybę, kurioje jo gyvybei ar laisvei gresia pavojus arba jis gali būti persekiojamas dėl rasės, religijos, tautybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar dėl politinių įsitikinimų, arba į valstybę, iš kurios jis gali būti vėliau nusiųstas į tokią valstybę.

Užsienietis neišsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos arba negrąžinamas į valstybę, jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad joje užsienietis bus kankinamas, su juo bus žiauriai, nežmoniška elgiamasi arba žeminamas jo orumas ar jis bus tokiu būdu baudžiamas.

veiksmai pažeidė gero administravimo principą, o ginčo sprendimas buvo priimtas pažeidžiant pagrindines procedūras, turėjusias užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą, todėl yra naikintinas.

Dėl pareiškėjo reikalavimo įpareigoti atsakovą nagrinėti jo prašymą iš naujo ir leisti jam prisiekti Lietuvos Respublikai neatsisakius (duomenys neskelbtini) pilietybės, LVAT priminė, jog administracinių teismų praktikoje yra pripažįstama, kad Pilietybės įstatymo 23 straipsnio 4 dalyje³ numatyti terminai yra naikinamojo pobūdžio, t. y. jiems pasibaigus, nei viešojo administravimo subjektas, nei administracinis teismas negali jų atnaujinti. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretas, kuriuo pareiškėjui suteikta Lietuvos Respublikos pilietybė, buvo priimtas 2022 m. gegužės 23 d., pareiškėjas galėjo prisiekti bei įgyti Lietuvos Respublikos piliečio teises, laisves ir pareigas tik iki 2024 m. gegužės 26 d. Šiomis aplinkybėmis LVAT konstatavo, kad susiklosčiusi situacija dėl pareiškėjo teisės įgyti Lietuvos Respublikos pilietybę sprendina remiantis Pilietybės įstatymo 37 straipsnio tvarka, ypač turint omenyje šio straipsnio 6 dalies nuostatą – asmenų, šio įstatymo nustatytais terminais ir tvarka nepriėmusių Lietuvos Respublikai, pakartotinai paduoti prašymai dėl Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimo ar grąžinimo nenagrinėjami, išskyrus atvejus, kai šį terminą asmuo praleido dėl ypač svarbių priežasčių. Pareiškėjas turi teisę pakartotinai paduoti prašymą dėl Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimo, šioje nutartyje nurodytas aplinkybes pateikdamas kaip ypač svarbias termino praleidimo priežastis.

LVAT pareiškėjo apeliacinį skundą tenkino iš dalies – pakeitė pirmosios instancijos teismo sprendimą, panaikindamas ginčytą MD sprendimą.

2025 m. kovo 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1523-552/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02750-2024-5

[Prieiga internete](#)

11. Konkurencija

Dėl Konkurencijos tarybos diskrecijos atsisakyti pradėti tyrimą, jeigu jis neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioritetų

Byloje nagrinėtas ginčas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo buvo nuspręsta atsisakyti pradėti tyrimą dėl AB Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos (toliau – Direkcija) veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 4 ir 7 straipsnių reikalavimams.

Į Konkurencijos tarybą kreipęsis pareiškėjas UAB „Kamineros krovinių terminalas“ teigė, jog Direkcija riboja konkurenciją, nes piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi ir diskriminavo atskirus ūkio subjektus, todėl prašė Konkurencijos tarybos pradėti tyrimą. Byloje ginčytu nutarimu Konkurencijos taryba atsisakė pradėti tyrimą vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punktu, kuriame įtvirtinta, jog Konkurencijos taryba priima nutarimą atsisakyti pradėti tyrimą, jeigu pareiškime nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioritetų.

Nagrinėdamas šalių argumentus, LVAT pažymėjo, jog pagal nacionalinį ir Europos Sąjungos teisėje įtvirtintą teisinį reguliavimą nacionalinės administracinės konkurencijos institucijos gali turėti įgaliojimus nustatyti prioritetus tam, kad galėtų veiksmingai naudotis savo ištekliais ir daugiausia dėmesio skirti tam tikriems prioritetiniams tyrimams vykdyti. Dėl to Konkurencijos taryba, teisėtai naudodamasi diskrecijos teise, gali numatyti prioritetiniais tokius tyrimus, kai atitinkamu Konkurencijos tarybos įsiterpimu galima reikšmingai prisidėti prie veiksmingos konkurencijos apsaugos, taip pat užtikrinti kuo didesnę vartotojų gerovę. Taigi Konkurencijos tarybos atsisakymas pradėti tyrimą Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkto pagrindu yra šios institucijos administracinė diskrecija, įgyvendinama remiantis tarybos teisės aktais dėl jos veiklos prioriteto.

LVAT vertinimu, priimdama ginčytą nutarimą Konkurencijos taryba surinko išsamią informaciją ir duomenis, kurie leido daryti išvadą, jog tolesnis tyrimas neatitiktų Konkurencijos tarybos prioritetinių krypčių. Konkurencijos tarybos įsiterpimas bei ginčo tarp pareiškėjo ir Direkcijos sprendimas būtų susijęs tik su pareiškėjo subjektinėmis teisėmis, neturėtų įtakos veiksmingai konkurencijai ir reikšmingai daliai vartotojų bei plataus precedentinio poveikio, tačiau tyrimas pareikalautų daug laiko, žmogiškųjų ir finansinių išteklių bei galėtų

³ Asmuo, kuris yra raštu pareiškęs savo valią atsisakyti turimos kitos valstybės pilietybės, kai jam bus suteikta ar grąžinta Lietuvos Respublikos pilietybė, turi prisiekti per 2 metus nuo dienos, kurią įsigalioja Respublikos Prezidento dekretas dėl Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimo ar grąžinimo.

pakenkti kitų Konkurencijos tarybos atliekamų tyrimų, kurie yra labiau atitinkantys prioritetus, trukmei ir kokybei. Grįsdama ginčytą nutarimą Konkurencijos taryba įvertino reikšmingus kriterijus, galimą tyrimo įtaką veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei bei racionalų išteklių naudojimą, o pareiškėjas nenurodė argumentų, pagrindžiančių, jog galimi konkurencijos ribojimai yra tokio masto, kad juos tirdama Konkurencijos taryba reikšmingai prisidėtų prie veiksmingos konkurencijos apsaugos, taip pat užtikrintų kuo didesnę vartotojų gerovę.

2025 m. kovo 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-380-552/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-07965-2023-7

[Prieiga internete](#)

12. Mokesčiai, įmokos ir kiti privalomieji mokėjimai

12.13. Gyventojų pajamų mokestis

12.13.3. Gyventojų pajamų mokesčio apskaičiavimas, mokėjimas, grąžinimas

12.13.3.1. A klasės pajamos

Dėl piniginių lėšų, kurias neteisėtai iš darbdavio pasisavino darbuotojas (finansininkas), nepripažinimo su darbo santykiais susijusiomis šio darbuotojo A klasės pajamomis

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas mokestinis ginčas kilo dėl mokesčių administratoriaus sprendimo, kuriuo, be kita ko, iš pareiškėjo (bendrovės) sąskaitos į tuometinės finansininkės sąskaitą įvairiais laikotarpiais pervestos sumos buvo pripažintos darbuotojos A klasės su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusiomis pajamomis bei nurodyta pareiškėjui (darbdaviui) sumokėti gyventojų pajamų mokestį, valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

Pirmosios instancijos teismas, palaikydamas mokesčių administratoriaus poziciją, pažymėjo, kad tai pajamos, susijusios su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, o Bendrovė pripažintina mokestį išskaičiuojančiu (pajamas išmokančiu) asmeniu mokesčių įstatymų prasme.

Teismų sprendimais minėtos darbuotojos baudžiamojoje byloje ginčo lėšų pervedimai buvo kvalifikuoti kaip bendrovei (pareiškėjui) priklausančio turto, buvusio darbuotojos žinioje, pasisavinimas. Ši darbuotoja, būdama bendrovės finansininkė, tvarkiusi bendrovės buhalteriją bei pati atlikdavusi pavedimus bendrovės vardu, neturėdama jokie faktinio pagrindo, savavališkai atliko mokėjimus ir pasisavino pareiškėjo lėšas.

Savo ruožtu pareiškėjas teigė, jog tai, kad bendrovė, kaip nukentėjęs asmuo, papildomai turi sumokėti mokesčius už nusikaltėlį, neatitinka protingumo bei teisingumo kriterijų.

LVAT teisėjų kolegija vertino, jog akivaizdu, kad į aptariamą darbuotojos darbo pareigas neįėjo turto pasisavinimas, o mokesčių administratorius nenustatė, jog bendrovė galėjo žinoti apie šios darbuotojos iš bendrovės turimos sąskaitos į savo asmeninę sąskaitą pervedamas lėšas, kad ši bendrovė veikė nesąžiningai ar nerūpestingai ir savo valia pervedė ginčo pinigines lėšas.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad bendrovės aplaidumo požymių nebuvo, nes minėtai darbuotojai vykdant finansininkės pareigas bendrovės galimybės laiku ir tinkamai pastebėti piniginių lėšų vagystę buvo apribotos, o į teisėsaugos institucijas ji (bendrovė) kreipėsi operatyviai.

Atitinkamai LVAT vertino, kad mokesčių administratorius neįrodė, jog ginčo lėšos būtų priskiriamos gyventojų A klasės pajamoms. Todėl pirmosios instancijos teismo sprendimas buvo pakeistas ir ši mokesčių administratoriaus sprendimo dalis panaikinta.

2025 m. kovo 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1115-575/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03452-2021-2

[Prieiga internete](#)

17. Statyba

17.2. Statinio projektas, prisijungimo sąlygos ir specialieji reikalavimai

Dėl prisijungimo prie susisiekimo komunikacijų sąlygų išdavimo, kai siekiama įrengti tiesioginę nuovazą į sklypą nuo valstybinės reikšmės kelio, kuri suplanuota galiojančiu detalioju planu, tačiau nebūtų išlaikomi kelių techniniame reglamente nustatyti atstumai

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl VĮ „Lietuvos automobilių kelių direkcija“ (dabar – AB „Via Lietuva“) (toliau – Direkcija) atsisakymo tenkinti pareiškėjo prašymą išduoti prisijungimo prie susisiekimo komunikacijų sąlygas pagrįstumo ir teisėtumo.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjui nuosavybės teise priklauso šalia krašto kelio Nr. 173 Molėtai–Pabradė esantis žemės sklypas, kuriame jis siekia statyti degalinę su operatorine ir automatine automobilių plovykla. Ginčo žemės sklypo detalajame plane nurodytas įvažiavimo į šį sklypą sprendinys sutampa su pareiškėjo Direkcijai pateiktoje schemoje numatytu įvažiavimu. Tačiau Direkcija atsisakė išduoti pareiškėjui sąlygas įrengti naują tiesioginę nuovažą į ginčo sklypą nuo valstybinės reikšmės kelio, kadangi pagal su prašymu pateiktą projekcinį pasiūlymą (situacijos schemą) nėra išlaikomi aplinkos ministro ir susisiekimo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-11/3-3 patvirtintame kelių techniniame reglamente KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ (toliau – Reglamentas) nurodyti atstumai dėl eismo saugos reikalavimų.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą tenkino – panaikino ginčytą Direkcijos raštą ir įpareigojo atsakovą iš naujo nagrinėti pareiškėjo prašymą dėl prisijungimo prie susisiekimo komunikacijų sąlygų išdavimo.

Įvertinusi ginčui aktualias Teritorijų planavimo įstatymo nuostatas dėl detaliųjų planų galiojimo ir jų sprendinių privalomumo, taip pat atsižvelgusi į tai, kad ginčo detaliojo plano sprendiniai buvo suderinti su atsakovu, LVAT teisėjų kolegija sprendė, jog pirmosios instancijos teismas padarė teisėtą ir pagrįstą išvadą, kad detaliojo plano sprendinys, kuriame numatyta nuovažos vieta iš pareiškėjo žemės sklypo į krašto kelią Nr. 173 Molėtai–Pabradė, atsakovui yra privalomas. Kartu pažymėta, kad nuovažos dalis, išeinanti už pareiškėjo žemės sklypo ribų ir patenkanti į kelio Nr. 173 Molėtai–Pabradė ribas, detaliuoju planu nėra suplanuota ir niekaip neriboja atsakovo galimybių numatyti būtinas eismo saugos priemones.

LVAT pritarė pirmosios instancijos teismui, kad Reglamento 165 punktas⁴ nepaneigia galimybės įrengti nuovažą į pareiškėjo turimą žemės sklypą. Teritorijų planavimo įstatymas yra aukštesnės galios teisės aktas nei Reglamentas, todėl taikytinos būtent įstatymo nuostatos. Be to, Reglamento 3 punktas numato galimybę nukrypti nuo šio reglamento nuostatų, kai reikia atsižvelgti į sudėtingas vietines sąlygas ir jas atitinkamai techniniu ir ekonominiu požiūriais pagrindus. LVAT vertinimu, atsižvelgiant į tai, kad betarpiškai ginčo teritorijoje nėra esamų ar planuojamų įrengti pagrindiniam keliui lygiagrečių kelių, kas paneigia galimybę taikyti Reglamento 169 punkto⁵ nuostatas, byloje nagrinėta ginčo teritorijoje susidariusi faktinė situacija gali būti vertinama kaip sudėtingos vietinės sąlygos, kurios suponuoja galimybę taikyti Reglamento 3 punkte numatytą išimtį.

LVAT teisėjų kolegija kartu akcentavo, kad atsakovas, atsisakydamas išduoti pareiškėjui prisijungimo sąlygas, neįvertino ginčui aktualių aukštesnio lygmens teritorijos planavimo dokumentų. Atsakovas rėmėsi Reglamentu, kuris nustato visų nuosavybės formų kelių už gyvenamųjų vietovių ribų tiesimo, rekonstravimo ir remonto projektavimo techninius reikalavimus (Reglamento 1 p.). Tačiau teritorija, kurioje yra pareiškėjo žemės sklypas bei kurioje pageidaujama įrengti ginčo nuovažą, pagal patvirtintus Molėtų rajono teritorijos Bendrojo plano korektūros brėžinius patenka į Molėtų miesto ribas, t. y. į gyvenamųjų vietovių ribas. Taigi, yra pagrindas manyti, jog ginčo santykiams gali būti taikomas aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 patvirtintas Statybos techninis reglamentas STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, tačiau šiuo aspektu atsakovas savo sprendime niekaip nepasisakė.

Šiomis aplinkybėmis atsakovo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2025 m. kovo 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-197-525/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02860-2022-5

[Prieiga internete](#)

41. Kiti ginčai viešojo administravimo srityje

Dėl Ukrainos piliečiams taikomos 100 procentų nuolaidos kelionėms traukiniais Lietuvos teritorijoje ir galimos diskriminacijos

⁴ Krašto keliuose sankryžos ir nuovažos kiekvienoje kelio pusėje gali būti įrengiamos ne dažniau kaip kas 500 metrų.

⁵ Kai nėra galimybės įvykdyti 163–166 p. reikalavimų, nuovažos įjungiamos į pagrindiniam keliui lygiagrečius kelius, kurie prijungiami prie pagrindinio kelio sankryžų ir nuovažų, atitinkančių saugaus eismo reikalavimus.

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Lygių galimybių kontrolierės (toliau – Kontrolierė) sprendimo nutraukti skundo tyrimą, trūkstant objektyvių duomenų apie padarytą pažeidimą, pagrįstumo ir teisėtumo.

Byloje nustatyta, kad Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje buvo gautas pareiškėjos skundas dėl UAB „LTG Link“ (toliau – Bendrovė) viešai teikiamos informacijos (skelbiamos reklamos), jog Ukrainos piliečiai traukiniais Lietuvoje gali keliauti nemokamai. Pareiškėja skunde teigė, kad tokia pati 100 procentų nuolaida kelionėms geležinkelio transportu nėra suteikiama Lietuvos Respublikos piliečiams. Pareiškėja paaiškino, kad ji 2022 m. kovo 23 d. pageidavo pasinaudoti nemokamu kelionės bilietu pagal minėtą akciją ir pateikė Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelę, tačiau Kauno geležinkelio stoties kasininkė atsisakė išduoti pareiškėjai nemokamą kelionės bilietą. Pareiškėja prašė atlikti tyrimą dėl diskriminacijos pilietybės pagrindu, įpareigoti Bendrovę nutraukti diskriminacinę reklamą (Vilniaus geležinkelio stoties elektroniniame stende, interneto tinklapyje) ir pradėti administracinę teiseną.

Kontrolierė, įvertinusi pareiškėjos skunde išdėstytas aplinkybes, vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 29 straipsnio 3 dalies 2 punktu, 30 straipsnio 3 dalimi, priėmė sprendimą nutraukti pareiškėjos skundo tyrimą, trūkstant objektyvių duomenų apie padarytą pažeidimą. Įvertinta, kad pareiškėja, esanti Lietuvos Respublikos piliete ir gyvenanti Lietuvoje, neturint duomenų, kad ji būtų nukentėjusi nuo karo veiksmų Ukrainoje, nėra panašiose aplinkybėse (sąlygose) kaip Ukrainos piliečiai ar asmenys, bėgantys nuo karo veiksmų Ukrainoje ir negalintys grįžti į valstybę, kurios piliečiais jie yra. Sprendime įvertintas Bendrovės taikytos akcijos (100 procentų nuolaidos kelionėms traukiniais Lietuvos teritorijoje Ukrainos piliečiams) tikslas – sudaryti asmenims, bėgantiems nuo karo veiksmų Ukrainoje, sąlygas laisvai judėti ir integruotis į visuomeninį gyvenimą – ir pasiūlyta Bendrovei apsvaistyti galimybę įtraukti į asmenų, galinčių pasinaudoti 100 procentų pravažiavimo nuolaida, sąrašą asmenis, kuriems suteikiama laikinoji apsauga, bei turinčius perkeliama asmens statusą.

LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 29 straipsnio 3 dalies 2 punkto nuostatomis, nustatančiomis, jog lygių galimybių kontrolierius gali nutraukti tyrimą, kai trūksta objektyvių duomenų apie padarytą pažeidimą, turėjo faktinį ir teisinį pagrindą nutraukti pareiškėjos skundo tyrimą. Teisėjų kolegija sutiko su išvada, kad asmenys, bėgantys nuo karo veiksmų Ukrainoje ir negalintys grįžti į valstybę, kurios piliečiais jie yra, ir Lietuvos Respublikos piliečiai, gyvenantys Lietuvoje, nėra panašiose aplinkybėse (sąlygose). Pareiškėjai nepateikus duomenų, jog ji buvo panašioje situacijoje, kaip ir Ukrainos karo pabėgėliai, t. y. nesant sąlygos, apibrėžiančios tiesioginės diskriminacijos sąvoką (trūkstant objektyvių duomenų apie padarytą pažeidimą), nebuvo galimybės palyginti Ukrainos piliečių / gyventojų, palikusių savo šalį dėl karo veiksmų, ir Lietuvos Respublikos piliečių (taip pat pareiškėjos), nebėgusių nuo karo veiksmų Ukrainoje, nes jie yra skirtingose aplinkybėse.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas, o pareiškėjos apeliacinis skundas atmestas.

2025 m. kovo 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-268-525/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-06820-2022-5

[Prieiga internete](#)

Dėl savanoriškos veiklos ir darbo santykių atribojimo vertinant pažeidimą pagal Užimtumo įstatymą

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas dėl Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI) nutarimo, kuriuo pareiškėjai VšĮ Reabilitacijos centras „Naujas gyvenimas“ (toliau – Centras) už Užimtumo įstatymo 56 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimą paskirta 7 000 Eur bauda (toliau – Nutarimas), teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas, įvertinęs byloje surinktus įrodymus, sprendė, kad Centro gyventojų vykdyta veikla atitiko savanoriškos veiklos požymius, todėl pareiškėjo skundą tenkino, panaikino Nutarimą ir Užimtumo įstatymo pažeidimo bylą nutraukė.

Byloje nustatyta, jog pareiškėjas yra viešoji įstaiga, kuri teikia reabilitacijos paslaugas asmenims, turintiems priklausomybių. Asmenims, gyvenantiems Centre, pavedamos įvairios užduotys, kurių atlikimas prisideda prie Centro išlaikymo. Tuo tikslu su Centre gyvenančiais asmenimis sudaromos savanoriškos veiklos sutartys. Nagrinėtai bylai buvo aktualios tarp Centro, UAB „HAVI Logistics“ ir keturių Centre gyvenančių asmenų sudarytos savanoriškos veiklos trišalės sutartys, kuriose Centras vadinamas „organizatoriumi“, UAB „HAVI logistics“ – „priimančia organizacija“, o asmenys – „savanoriais“. Iš šių sutarčių buvo matyti, jog savanoriai įsipareigojo veiklą vykdyti nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. ne mažiau 4 mėnesių ir 40 val. per savaitę, laikytis sutartų veiklos atlikimo sąlygų ir tvarkos (savanoriavimo valandos, užduotys, atskaitomybė ir pan.), atlikti praktiką pagal

grafiką. Minėti keturi Centre gyvenantys asmenys pagal sutartis atliko pagalbinių sandėlio darbininkų darbo funkcijas UAB „NAVI logistics“ teritorijoje, pakluso šios įmonės darbo tvarkai, buvo joje instrukuoti dėl darbų saugos, gavo iš jos darbinę aprangą, būtent ši bendrovė gavo tiesioginę komercinę naudą iš asmenų atliekamų darbo funkcijų. Bendrovė Centrai periodiškai mokėjo tam tikras pinigų sumas.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad pagal ginčo laikotarpiui aktualios 2011 m. birželio 22 d. Savanoriškos veiklos įstatymo redakcijos Nr. XI-1500 2 straipsnio 1 dalį savanoriška veikla – tai savanorio neatlyginamai atliekama visuomenei naudinga veikla, kurios sąlygos nustatomos savanorio ir šios veiklos organizatoriaus susitarimu. Savanoriška veikla atliekama vadovaujantis naudos visuomenei ir asmeniui, bendradarbiavimo, įvairovės ir lankstumo principais (Savanoriškos veiklos įstatymo 2 str. 1 d., 4 str.). Pagal to paties įstatymo 6 straipsnį, savanoriškos veiklos organizatoriumi gali būti tik pelno nesiekiantys juridiniai asmenys.

LVAT akcentavo, kad pareiškėjas yra viešoji įstaiga, kuri nesiekia pelno, taigi, galėtų būti savanoriškos veiklos organizatoriumi pagal Savanoriškos veiklos įstatymą. Asmenys, gyvenantys Centre ir jame išlaikomi, gali prisidėti prie Centro veiklos atlikdami jame savanorišką veiklą, pavyzdžiui, tvarkydami Centro patalpas, aplinką, atlikdami kitas Centro veiklas būtinas paslaugas, kurias kitais atvejais turėtų atlikti apmokami darbuotojai. Taigi tarp Centro ir jame gyvenančių asmenų galėjo būti sudaromos tokios savanoriškos veiklos sutartys, pagal kurias atliekama veikla nebūtų laikoma nelegaliu darbu, jei ja būtų siekiama naudos visuomenei ir asmeniui, savanoriškoje veikloje nedalyvautų ūkio subjektai, siekiantys pelno, ir savanoriams bet kokia forma nebūtų mokamas atlyginimas.

Visgi, įvertinusi tarp Centro, UAB „HAVI Logistics“ ir keturių Centre gyvenančių asmenų sudarytas savanoriškos veiklos trišales sutartis, teisėjų kolegija darė išvadą, kad jos ne tik neatitiko Savanoriškos veiklos įstatymo nuostatų, bet ir pagal sudaromas sąlygas bei sukeltas pasekmes iš esmės buvo artimos laikinojo darbo sutartims, t. y. Darbo kodekso reglamentuojamiems santykiams.

Nagrinėtu atveju nustatyta, jog Centro gyventojai nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. pradėjo faktiškai dirbti UAB „HAVI logistics“, pakludami šios įmonės vidaus tvarkos reikalavimams. Apie jų darbo pradžią nei Centras, nei UAB „HAVI logistics“ nepranešė Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms. UAB „HAVI logistics“ mokėjo Centrai periodiniais mokėjimais, kurie galėjo būti laikomi netiesioginiu atlyginimu už minėtų asmenų darbą. Esant tokioms aplinkybėms, pripažinta, kad atsakovas pagrįstai nustatė nelegalaus darbo požymius ir pagrįstai taikė pareiškėjui atsakomybę pagal Užimtumo įstatymo 56 straipsnį. Šios išvados nekeitė ir ta aplinkybė, jog buvo sudarytos trišalės savanoriškos veiklos sutartys, nes jos neatitiko tuo metu galiojusių Savanoriškos veiklos įstatymo nuostatų.

Kartu teisėjų kolegija manė, jog būtina pasisakyti ir dėl pareiškėjui skirtos nuobaudos teisingumo bei proporcingumo. Atsižvelgta į tai, kad pareiškėjo padarytas pažeidimas iš esmės buvo susijęs su neteisingu darbo santykių, savanoriškos veiklos bei labdaros ir paramos įforminimu, o ne su siekiu nuslėpti darbo santykius ar išvengti privalomų mokesčių mokėjimo. Pažeidimas padarytas pirmą kartą, Centras vykdė socialiai svarbią veiklą, užtikrino ir viešuosius interesus, socialiai integruodamas ir reabilituodamas asmenis. Centras visą savo veiklą finansavo iš nuosavų lėšų, labdaros ir paramos, jo finansinė padėtis buvo sudėtinga. Šios aplinkybės buvo pagrindas pareiškėjui paskirtą 7 000 Eur baudą sumažinti iki 1 000 Eur. Būtent tokio dydžio bauda vertinta kaip proporcinga ir teisinga Centro statuso ir jo padaryto pažeidimo aspektu bei pakankama pasiekti įstatyme nurodytus baudos tikslus.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas – Nutarimu pareiškėjui paskirta 7 000 Eur bauda pakeista į 1 000 Eur baudą, kita pareiškėjo skundo dalis atmesta.

2025 m. kovo 5 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-1410-552/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00983-2022-9

[Prieiga internete](#)

II. Administracinių bylų teisena

43. Teisė kreiptis į teismą ir jos realizavimas

43.10. Kiti su teisės kreiptis į teismą ir jos realizavimu susiję klausimai

Dėl ABTĮ nustatytų specialiųjų reikalavimų grupės skundo formai ir turiniui

Pirmosios instancijos teismas ginčyta nutartimi, be kita ko, priėmė pareiškėjų – grupės asmenų (24 asmenys pagal sąrašą), atstovaujamų advokato ir grupės atstovo, pareikštą skundą, kuriame prašoma priteisti kiekvienam grupės nariui iš atsakovo Lietuvos valstybės, atstovaujamos MD ir VSAT, 5 000 Eur patirtai neturtinei žalai atlyginti.

Pareiškėjai nurodė, kad grupės narius sudaro užsieniečiai, kurių judėjimo laisvė nuo 2021 m. liepos mėn. buvo automatiškai apribota šešiams mėnesiams pagal tuo metu galiojusią UTPĮ 5 straipsnio 6 dalį kompetentingai institucijai nepriėmus sprendimo, kurį būtų galima skųsti teismui, taip pat šio įstatymo 140⁸ straipsnio 3 dalį, kurioje buvo įtvirtintas analogiškas teisinis reguliavimas, nustatytas 2021 m. gruodžio 23 d., dėl to, kad jie neteisėtai kirtę Lietuvos Respublikos sieną iš Baltarusijos Respublikos pasinaudojo teise prašyti tarptautinės apsaugos Lietuvos Respublikoje.

Atsakovas Lietuvos valstybė, atstovaujama MD ir VSAT, iš esmės teigė, kad kiekvieno grupės nario situacija yra unikali, todėl grupės skunde nesilaikoma būtinybės individualizuoti neturtinės žalos atlyginimą.

Šiomis aplinkybėmis LVAT teisėjų kolegija, įvertinusi teismui pateikto grupės skundo turinį, sutiko su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad pareiškėjų pateiktas procesinis dokumentas iš esmės atitiko ABTĮ grupės skundui keliamus reikalavimus. Grupės skundu keliamas bendras grupės narių reikalavimas dėl neturtinės žalos atlyginimo – priteisti kiekvienam grupės nariui pareiškėjui iš atsakovo Lietuvos valstybės, atstovaujamos MD ir VSAT, 5 000 Eur patirtai neturtinei žalai atlyginti, skundas grindžiamas tapačiomis faktinėmis aplinkybėmis (grupės nariai (užsieniečiai), kurių judėjimo laisvė nuo 2021 m. liepos mėn. buvo automatiškai apribota šešiams mėnesiams, sulaukyti kompetentingai institucijai nepriėmus sprendimo, kurį būtų galima skųsti teismui, dėl to, kad jie neteisėtai kirtę Lietuvos Respublikos sieną iš Baltarusijos Respublikos 2021 m.–2022 m. vasarą pasinaudojo teise prašyti tarptautinės apsaugos Lietuvos Respublikoje; žala pareiškėjams kilo Lietuvos Respublikos institucijoms apribojus jų laisvę pagal tuo metu galiojusius tarptautinei teisei ir Konstitucijai prieštaravusius teisės aktus) ir juo siekiama apginti į grupę susijungusių fizinių asmenų tapačias ar panašaus pobūdžio teises ar įstatymų saugomus interesus, taip pat grupės skundas yra tikslingesnis, efektyvesnis ir tinkamesnis būdas išspręsti konkretų ginčą negu individualūs skundai, taip užtikrinant grupės narių teisę į veiksmingą teisminę gynybą. Grupės nariai skunde neteikė individualių reikalavimų, todėl nebuvo pagrindo spręsti, kad reikalavimai, susiję su užsieniečių laisvės apribojimu, turėtų būti nagrinėjami atskiro individualaus proceso metu. Nagrinėtu atveju grupės narius siejo tapatūs materialiniai teisiniai santykiai ir bendras suinteresuotumas bylos baigtimi.

Įvertinusi pareiškėjų teismui pateikto skundo turinį, LVAT teisėjų kolegija pritarė pirmosios instancijos teismo vertinimui, kad grupės skundas atitiko specialius tokiam skundui keliamus turinio ir formos reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, konstatuota, kad pirmosios instancijos teismas ginčytoje nutartyje nurodytais motyvais pagrįstai priėmė grupės skundą.

Įvertinus grupės atstovo advokato prašymą, teisinį reguliavimą, byloje susiklosčiusią situaciją, be kita ko, kad pirmosios instancijos teismas sprendė pareiškėjų grupės skundo priėmimo klausimą ir nutartyje dėl grupės skundo priėmimo nustatė grupės papildymo terminą, prašymas dėl grupės papildymo termino perduotas spręsti pirmosios instancijos teismui.

Atsakovo atskirieji skundai atmesti, o pirmosios instancijos teismo nutartis palikta nepakeista. Pareiškėjų prašymas dėl grupės papildymo termino perduotas spręsti pirmosios instancijos teismui.

2025 m. kovo 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-255-662/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03419-2024-8

[Prieiga internete](#)

49. Reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymas

Dėl leidimų laikinai gyventi užsieniečio vaikams panaikinimo, kaip leidimo laikinai gyventi užsieniečiui panaikinimo pasekmės, įvertinimo sprendžiant dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės taikymo

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl MD sprendimo, kuriuo nuspręsta panaikinti pareiškėjui leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, nes duomenys, kuriuos asmuo pateikė, norėdamas gauti leidimą laikinai gyventi, neatitinka tikrovės ir asmuo neturi pakankamai lėšų ir (ar) negauna reguliarių pajamų, kurių pakanka pragyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – Sprendimas), pagrįstumo ir teisėtumo. Pareiškėjas prašė taikyti

reikalavimo užtikrinimo priemonę – laikinai iki įsiteisės teismo sprendimas šioje byloje sustabdyti Sprendimo galiojimą.

Pirmosios instancijos teismas netenkino pareiškėjo prašymo taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę, nustatęs, jog pareiškėjas neįrodė, kad nepritaikius jo prašomos reikalavimo užtikrinimo priemonės jam bus padaryta neatitaisoma arba sunkiai atitaisoma didelė žala.

Atsižvelgęs, be kita ko, į tai, kad pareiškėjui priimtas Sprendimas panaikinti leidimą laikinai gyventi ir pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo prašymą dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės taikymo, MD panaikino leidimus laikinai gyventi pareiškėjo mažamečiams vaikams.

LVAT teisėjų kolegija, įvertinusi ginčo pobūdį, nustatytas bylos aplinkybes, Sprendimu sukeliamus teisinius padarinius, tai, kad pareiškėjo ginčijamo Sprendimo pagrindu (ir teismui netaikius pareiškėjo prašomos reikalavimo užtikrinimo priemonės) MD sprendimais buvo panaikinti leidimai laikinai gyventi ir pareiškėjo mažamečiams vaikams, gimusiems ir augusiems Lietuvoje, taip pat atsižvelgusi į tai, kad administracinė byla dėl Sprendimo bus nagrinėjama 2025 m. kovo 18 d. (paskirtas teismo posėdis), nebuvus duomenų, jog pareiškėjas, prašydamas taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę, piktnaudžiautų procesu, sprendė, kad šiuo atveju, netaikant reikalavimo užtikrinimo priemonės, gali būti padaryta neatitaisoma arba sunkiai atitaisoma didelė žala pareiškėjui ir jo šeimos nariams (nepilnamečiams vaikams).

Pirmosios instancijos teismo nutarties dalis, kuria netenkintas prašymas taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę, panaikinta ir klausimas išspręstas iš esmės, taikant reikalavimo užtikrinimo priemonę – sustabdyti Sprendimo galiojimą iki kol bus išnagrinėta ši administracinė byla ir įsiteisės joje priimtas procesinis sprendimas.

2025 m. kovo 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-373-968/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00280-2025-2

[Prieiga internete](#)

Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimo įpareigojimų (ne)vykdymo teisinių padarinių įvertinimo taikant reikalavimo užtikrinimo priemonę

Apžvelgiamoje byloje pareiškėjas UAB „Enefit“ kreipėsi į teismą, prašydamas panaikinti Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) nutarimo dėl bendrovės neplaninio patikrinimo (toliau – Nutarimas) 2.2 ir 2.3 papunkčius, kuriais pareiškėjas įpareigotas grąžinti 3 602 936,73 Eur sumą labai mažoms įmonėms ir mažoms įmonėms, kurios tikrinamuoju laikotarpiu nutraukė terminuotas sutartis, sudarytas tikrinamuoju laikotarpiu, ir sumokėjo sutarties nutraukimo mokesčius, o tuo atveju, jeigu įmonės dar nėra sumokėjusios pareiškėjui sutarties nutraukimo mokesčių, atsisakyti visų reikalavimo teisių įmonėms dėl sutarties nutraukimo mokesčių sumokėjimo (Nutarimo 2.2 p.); buitiniams vartotojams ir įmonėms, kurie tikrinamuoju laikotarpiu sudarė sutartis ir, nepriklausomai nuo sutarties nutraukimo dienos, nutraukė tikrinamuoju laikotarpiu sudarytas sutartis iki jų galiojimo termino pabaigos, grąžinti šių vartotojų sumokėtus sutarties nutraukimo mokesčius, o tuo atveju, jeigu buitiniai vartotojai ir įmonės dar nėra sumokėję pareiškėjui sutarties nutraukimo mokesčių, atsisakyti visų reikalavimo teisių buitiniams vartotojams ir įmonėms dėl sutarties nutraukimo mokesčių sumokėjimo (Nutarimo 2.3 p.). Taip pat pareiškėjas prašė taikyti reikalavimo užtikrinimo priemones.

Pirmosios instancijos teismas iš dalies tenkino prašymą dėl reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymo – sustabdė Nutarimo 2.2 ir 2.3 papunkčių galiojimą iki bus išnagrinėta ši administracinė byla ir įsiteisės galutinis procesinis sprendimas.

LVAT teisėjų kolegija sutiko su pareiškėju, kad neįsiteisėjus galutiniam teismo sprendimui dėl Nutarimo 2.2 ir 2.3 papunkčių pagrįstumo ir teisėtumo bei pareiškėjui įvykdžius atsakovo nurodymą, t. y. atsisakius bendrosios kompetencijos teismuose pareikštų reikalavimų, susijusių su sutarties nutraukimo mokesčiu, pareiškėjas, skundo šioje byloje tenkinimo – ginčijamų Nutarimo papunkčių panaikinimo – atveju, nebeturės teisės vėl kreiptis į teismą dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu (CPK 293 str. 4 p., 294 str. 2 d.), be to, pareiškėjui tektų pareiga atlyginti kitos bylos šalies patirtas bylinėjimosi išlaidas (CPK 94 str.). Taip pat pažymėta, kad tuo atveju, jeigu pareiškėjas neįvykdys atsakovo nurodymų, pareiškėjui Energetikos įstatymo 36 straipsnio 14 dalyje nustatyta tvarka gali būti skirta sankcija. Taigi šiuo atveju tiek ginčijamų Nutarimo papunkčių įvykdymas, tiek neįvykdymas pareiškėjui gali sukelti ekonominio pobūdžio teises pasekmes, t. y. pareiškėjas patirtų nuostolius dėl teismuose pareikštų reikalavimų atsisakymo arba turėtų sumokėti atsakovo skirtą baudą.

Teisėjų kolegija, įvertinusi Nutarimo 2.2 ir 2.3 papunkčiuose nustatytų įpareigojimų pareiškėjui sukeltus teisinius padarinius, t. y. kad pareiškėjas, įvykdęs atsakovo reikalavimus atsisakyti visų teismuose pareikštų reikalavimų dėl sutarties nutraukimo mokesčių sumokėjimo, nesant įsiteisėjusiam galutiniam teismo sprendimui dėl Nutarimo 2.2 ir 2.3 papunkčių pagrįstumo ir teisėtumo, o vėliau priėmus pareiškėjui šioje byloje palankų sprendimą, nebeturės teisės vėl kreiptis į teismą dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu, taip pat pareiškėjui, neįvykdžius Nutarimo 2.2 ir 2.3 papunkčiuose nustatytų įpareigojimų, gali būti skiriama ekonominė sankcija, sprendė, kad šiuo atveju, netaikant reikalavimo užtikrinimo priemonės (nesustabdžius Nutarimo 2.2 ir 2.3 papunkčių galiojimo), pareiškėjui gali būti padaryta neatitaisoma arba sunkiai atitaisoma didelė žala, todėl siekiant laikinai sureguliuoti teisinę padėtį, susijusią su ginčytiniais teisiniais santykiais, yra pagrindas sustabdyti Nutarimo 2.2 ir 2.3 papunkčių galiojimą iki bus išnagrinėta ši administracinė byla ir įsiteisės galutinis procesinis sprendimas.

Pirmosios instancijos teismo nutartis palikta nepakeista.

2025 m. kovo 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-361-525/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00194-2025-6

[Prieiga internete](#)